

1874 Sindis, astus abiellu a. 1900) on olnud oma mehele abiks toimetustöös ja avaldanud 1898. a. alates »Lindas« ja mujal luuletusi j. m. »Anni« varjunime all.

Hermann, E. kirj. ajal., 501; Post. album, 220; Õitsituled I (1922), 52, IV (1925), 66 j.; E. Kirj. 1928, nr. 2 (R. Kleis).

T.

PROMET, Aleksander, maalikunstnik, sünd. 28. X 1878 Narvas, õppis aa. 1894—1901 Stieglitzi kunstikoolis Peterburis, mille lõpetas välismaa stipendiumiga. Käinud Londonis, Brüsselis, Berliinis, Pariisis ja Bernis, töötas P. aa. 1906—13 Tartus, Narvas ja Tallinnas, luues rea maale eesti mütoloogia ainetel, mis väljapanduna II Eesti kunstinäitusel 1909. a. leidsid elavat tähelepanu oma ainete rahvuslikkuse ja uudsuse tõttu; tema erinäitus 1912. a. Helsingis äpardus aga teoste tehnilise nõrkuse pärast. Eesti kultuur-elust aktiivselt osa võttes ilmutas P. sel ajal äärmist vaenulisust »Noor-Eesti« kunstnikkude rühma vastu, nõudes ühes ajalehe-artiklis (Post. 1911, nr. 117) koguni, et eesti rahvas neid »armuta enesest ära tõukaks«. Aa. 1914—19 töötas P., osalt joonistamisõpetajana, Vene-maal (Kamõšinos, Glinskis, Peterburis), kust 1919. a. novembris läbi frondi Gatčina kohalt tagasi pöördus Eestisse. Siin töötas ta aa. 1920—24 joonistusõpetajana Petseri, Tõrva ja Paldiski keskkoolides; selle järel tegev Nõmmel. Oma teostes, millede ained suures enamuses võetud »Kalevipojast« ja eesti muinas-juttudest, ilmutab P. paiguti tähelepandavat fantaasiat, ent arenemata tehnika ja vähene arusaamine kunstilise loomingu põhiouetest on takistanud tal andmast täisväärtuslikke kunstteoseid. Tema paremate teostena olgu nimetatud 1909. a. loodud »Kratt« ja »Jaani-öö«.

A. V.

PUHK, Joachim, tulunduslik tegelane, sünd. 13. V 1888 Viljandis tikuvabriku omaniku pojana, omandas hariduse Riia linna kaubanduskoolis, võttis osa 1905. a. revolutsioonilisest liikumisest ja viibis kohtu poolt a. 1907 süüdi mõistetuna 2 a. kindlusvangistuses, mille järel ta mitu a. toimis äri alal. Saksa okupatsiooni lõppemisel nov. 1918 nimetati P. tootlusministri abiks ja komandeeriti a. 1919 Eesti delegatsiooni liikmena välismaile, eriti Pariisi rahukonverentsile Eestile iseseisvuse-tunnustamist hankima. Samuti võttis ta osa tulunduseksperidina Tartu rahukonverentsi töist ja Eesti saatkonna liikmena Bilderlingshofis peetud Balti riikide konverentsist. A. 1924 valiti ta Üleriikliku Kaupmeeste Liidu esimeheks ja a. 1925 äsjaasutatud Kaubandus-tööstuskoja juhatuses esimeheks. Aa. 1921—27 oli ta Leedu aukonsuliks Tallinnas ja toiming alates nov. 1927 Soome au-kindral-

konsulina. Peale selle on P. kaubamaja ja suurveski »J. Puhk & Pojad« kaasomanik, masinaehituse-vabriku »Ilmarise« aktsiaseltsi direktor ja kinnitus-a.s. »Eesti Lloid« juhatuse liige. — Olles mitmes tähtsamas ettevõttes juhtival kohal ja paremaid kodumaa tulundusolude tundjaid on P. etendanud Eesti tulunduselus silmapaistvat osa. Tema algatatud on m. s. Nõukogude-Venega kaubitsemise küsimus.

J. M.

PUHK, Voldemar, eelmise vend, diplomaat ja tulunduslik tegelane, sünd. 29. XI 1891 Viljandis tikuvabriku omaniku pojana, õppis aa. 1911—17 Peterburi ülikooli õigusteaduskonnas, ja õiendas riigieksamid aa. 1921—22 Tartu ülikooli juures. A. 1914 asus ta isa suurärisse »J. Puhk & Pojad« osanikuna tegevusse. A. 1918 nimetati ta Eestimaa tootlusvalitsuse liikmeks ja määrati saksa okupatsiooni lõppemisel Eesti Ajutise Valitsuse poolt riigivaran-duste ülevõtmise komisjoni esimeheks, kellenal temal esialgu peamiselt okupatsiooni-võimudelt tuli varandusi üle võtta. Koos F. Peterson'iga (vt.) võttis ta nov. 1918 osa varanduste üleandmise lepingu sõlmimisest Saksamaa voliniku A. Winnig'iga (vt.) Riias. Dets. 1918 nimetati P. kaubandus-tööstusministri abiks ja ühtlasi kaub-tööstus-ministri k. t. ks. Novembrist 1919 kuni 1921. a. lõpuni oli ta Eesti kindralkonsuliks Berliinis ja saadeti Eesti delegatsiooni liikmena kevadel 1922 Genua konverentsile. Peale seda määrati ta teenistusse Eesti saatkonda Londonis, kuid lahkus peatselt tervislikel põhjustel riigiteenistusest. Praegu (1928) teotseb P. kaubamaja ja suurveski »J. Puhk & Pojad« kaasosanikuna, masinaehituse-vabriku »Ilmarise« aktsiaseltsi asjaajaja-direktorina ja kaubandus-tööstuskoja suurtööstuse-sektsiooni liikmena.

Isikl. j. m. saadud andmed. J. M.

PUKITS, Mart, kunstnik ja kultuuri-tegelane, sünd. 18. IV 1874 Hallistes sepa pojana, õppis aa. 1892—93 H. Treffneri gümnaasiumis Tartus ja töötas aa. 1894—99 joonistajana kohalikus H. Laakmann'i kivitrukikojas. Aa. 1899—1902 õppis ta graafiliste kunstide akadeemias Leipzgis ja oli siis aa. 1902—05 tegev Tartus kunstnikuna ja ajakirjanikuna. Aa. 1905—20 toimis P. Peterburis koduõpetajana ja Vene trükiasjade-peavalitsuse ametniku-tsensorina. A. 1920 uuesti Tartu siirdunud, oli ta aa. 1921—24 joonistuseõpetajaks kohalikus õpetajate seminaris ja 1921—25 kunstiajaloo lektoriks »Pallase« kunstikoolis; a. 1924 määrati ta linna avaliku (hiljemini kesk-) raamatukogu juhatajaks, kellenal toimib praegugi (1928). — Kunstnikuna on P. teotsenud peamiselt puulõike ja joonistuse alal mitmesuguste